

CONVOCAAT

LGOG Kring Venray

Dhr. G. Nelissen

Secretaris

T. 0478-58.73.61

E. geertnelissen@home.nl

Activiteit: *Ontvoerd of gevlucht? De zaak Sophia Alberts*

Wanneer: *Op maandag 23 oktober 2017 van 19.30u. tot circa 21.30u.*

Locatie: Pand ODEON, Hoenderstraat 10-12, 5801 CK Venray

Venray, 3 oktober 2017

Dames en Heren,

Het bestuur van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Venray e.o. nodigt u hierbij van harte uit voor de lezing op **maandag 23 oktober 2017** in de zaal van ODEON, Hoenderstraat 10-12 te Venray. **Aanvang: 19.30 uur.** Deze lezing wordt verzorgd door de heer **Henk Roosenboom**. Zijn presentatie heeft als titel:

“Ontvoerd of gevlucht? De zaak Sophia Alberts 1700 - 1710”

In de nacht van 1 op 2 november 1700 liep het 17-jarig Helmonds meisje Sophia Alberts na een forse ruzie met haar ouders weg van huis. De aanleiding voor haar weglopen was de weigering van haar ouders om haar omgang met een in Helmond ingekwartierde officier goed te keuren, maar vooral de hardhandige behandeling van het meisje door haar vader. Die vader was protestant en notaris. Met de hulp van de moeder van haar hartsvriendin vluchtte zij naar het Gelderse en katholieke Venray, werd daar katholiek en verklaarde vervolgens haar ouders nooit meer te willen zien. Ondanks juridische procedures en ondanks de interventie van vele autoriteiten, onder wie de Heer van Helmond, de Staten-Generaal der Nederlanden, de bisschop van Antwerpen en vele anderen, bleef Sophia weigeren naar huis te komen. Uiteindelijk vluchtte ze verder, niet alleen achtervolgd door haar ouders maar ook door kerkelijke en politieke gezagsdragers.

Sophia's ouders, maar ook de autoriteiten, zagen het weglopen van Sophia niet als een autonome beslissing van het meisje, maar als een katholiek complot en een ontvoering. Om de katholieken te dwingen Sophia Alberts weer terug te geven aan haar ouders werd niet alleen de katholieke schuurkerk in Helmond gesloten en verzegeld, maar ook die in andere plaatsen in de Meierij van 's-Hertogenbosch. Bovendien werd de pastoor gevangen gezet met nog enkele andere priesters.

In deze lezing vertel ik niet alleen het soms spannende, soms ontroerende en soms onthutsende verhaal van Sophia's vlucht, maar zal ik ook aandacht besteden aan enkele achtergronden van deze affaire. Zo zal ik nader ingaan op haar verblijf in Venray, dat in alle opzichten voor het verdere verloop van de affaire cruciaal is geweest. Andere aspecten, die aan de orde zullen komen zijn de verhouding tussen de kleine protestantse bovenlaag en de grote katholieke meerderheid en het voor die tijd ongehoorde feit dat een minderjarig meisje het waagde zich te verzetten tegen haar ouders en daarin tot het einde toe volhardde. Het verhaal van Sophia Alberts geeft daardoor een

onverwachte doorkijk niet alleen naar de samenleving van de kleine stad Helmond, maar ook en vooral naar de mentaliteit van de vroeg achttiende-eeuwse mens.

“De markt van Helmond” is een aquarel van Jan de Beijer en geeft de situatie begin 18de eeuw weer. De familie Alberts woonde in het meest rechtse deel van het huis achter de linker boom.

Over de spreker: Henk Roosenboom is historicus en was tot 1 juni 2005 werkzaam als archivaris in 's-Hertogenbosch, Helmond en Eindhoven. In 1997 promoveerde hij aan de Universiteit van Nijmegen op het proefschrift “De dorpschool in de Meierij van 's-Hertogenbosch 1648-1795”. Daarnaast publiceerde hij een groot aantal artikelen over diverse onderwerpen. Hij verzorgt verder lezingen en voordrachten over onderwerpen met betrekking tot de geschiedenis van oostelijk Noord-Brabant. In 2016 publiceerde hij het boek “**Ontvoerd of gevlucht? Over de zaak Sophia Alberts**”. Het boek zal na de lezing ook te koop zijn voor de liefhebbers.

Zoals gebruikelijk is de avond ook voor belangstellende niet-leden toegankelijk, hun zal gevraagd worden een bijdrage van 3 euro in de collectepot te doen.

De lezingen worden gehouden in de zaal van het pand ODEON aan de Hoenderstraat 10-12 te Venray. U kunt gratis parkeren na 19:00 uur op het parkeerterrein van EMTÉ of aan de achterzijde van het pand Odeon.

Overige data lezingen in het najaar van 2017:

Maandag 20-11-2017 Sander Wassink De Beeldenstorm en Alva's Bloedraad.
Maandag 11-12-2017 Koos Swinkels Over Kruisen en Kapellen.

De invulling van de lezingen in het voorjaar van 2018 volgt nog.

Data zijn dan de maandagen 22 januari, 26 februari, **19 maart en 16 april (laatste 2 data zijn aangepast)**.

